

شناسایی عوامل مؤثر بر مشارکت ورزشی دانش آموزان: رویکرد کیفی

سید حسین علوی^۱، سید عباس مرتضوی^۲، مجتبی حسن نژاد^۳

۱. دانشیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه ملی مهارت، تهران، ایران.
۲. کارشناسی ارشد، کارشناس ارشد مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه غیرانتفاعی شفق، تنکابن، ایران.
۳. دکترای تخصصی، گروه مدیریت ورزشی، موسسه آموزش عالی غیر انتفاعی - غیر دولتی شفق تنکابن، تنکابن، ایران.

چکیده

اطلاعات مقاله

مشارکت منظم در فعالیت بدنی برای سلامتی ضروری است. افراد فعال از سطوح بالاتری از تناسب اندام مرتبط با سلامتی بهرمنند می شوند. بنابراین هدف پژوهش شناسایی عوامل مؤثر بر مشارکت ورزشی دانش آموزان: رویکرد کیفی بود. همچنین پژوهش حاضر بر مبنای جستجوی داده، دارای ماهیت کیفی و مبتنی بر نظریه داده بنیاد (روش گلگیری) و از نوع پژوهش های کاربردی است، جامعه آماری پژوهش شامل: خبرگان حوزه مدیریت ورزشی، روانشناسی و جامعه شناسی، مسئولین آموزش و پرورش، مدیران مدارس، کارشناسان خبره حوزه ورزش جوانان، مربیان ورزشی رده های سنی و معلمان ورزش مدارس به تعداد ۱۶ نفر می باشد. روش نمونه گیری هدفمند و در دسترس-گلو له برفی بود. طبق نتایج پژوهش، چهار مفهوم: عوامل مؤثر پیرامونی (۲ مفهوم)، عوامل مؤثر فردی (۵ مفهوم)، عوامل مؤثر ورزشی (۳ مفهوم) و عوامل مؤثر مدیریتی (۳ مفهوم) می باشد در ارتباط با عوامل مؤثر بر مشارکت ورزشی دانش آموزان شناسایی شده است. در نهایت پیش نهاد می شود باتوجه به اثرگذاری عوامل فردی، تدابیری از سوی سازمان های متولی ورزش و آموزش و پرورش مبنی بر آشنایی با رشته های ورزشی در زنگ ورزش، توسعه ادارک دانش آموزان از ورزش و آشنایی با سبک زندگی سالم صورت گیرد.

دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۶/۱۲

پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۰۹/۱۳

کلیدواژگان:

عوامل مؤثر،
مشارکت ورزشی،
دانش آموزان،
ورزش،
رویکرد کیفی.

نویسنده مسئول:

سید حسین علوی

پست الکترونیکی:

s_h_alavi2003@yahoo.com

Identifying factors affecting students' sports participation: a qualitative approach

Seyed Hossein Alavi ¹, Seyes Abbas Mortazavi ², Mojtaba Hassannezhad ³

1. Associate Professor, Department of Physical Education and Sport Sciences, National University of Skills (NUS), Tehran, Iran

2. Master's degree, Master of Science in Sports Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, Shafaq Non-Profit University, Tonekabon, Iran

3. PhD, Department of Sports Management, Shafaq Tonekabon Non-Profit-Non-Governmental Higher Education Institute, Tonekabon, Iran

Abstract

Regular participation in physical activity is essential for good health. Active people benefit from higher levels of health-related fitness. Therefore, the aim of the research was to identify the effective factors on students' sports participation: a qualitative approach. Also, the current research is based on data search, has a qualitative nature and is based on the theory of the data base (Glaseri method) and is of the type of applied research. There are 16 youth sports experts, age group sports coaches and school sports teachers. The sampling method was purposive and available-snowball. According to the results of the research, there are four concepts: peripheral effective factors (2 concepts), individual effective factors (5 concepts), sports effective factors (3 concepts) and managerial effective factors (3 concepts) in relation to the effective factors on students' sports participation. has been identified. In the end, it is suggested that according to the effect of individual factors, measures should be taken by the organizations in charge of sports and education to familiarize students with sports disciplines, develop students' understanding of sports, and familiarize them with healthy lifestyles.

Keyword: Effective factors, Sports Participation, Students, Sports, Qualitative Approach

مقدمه

مقوله تربیت بدنی و ورزش نیز به‌عنوان بخش عملی تعلیم و تربیت در نظام اسلامی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و دستیابی به اهداف آن نیاز به برنامه‌ریزی صحیح دارد. تحقق هدف‌های تربیت بدنی و ورزش نیازمند همگامی با تغییرات تکنولوژی، برخورداری از امکانات و نیروی انسانی مناسب و داشتن برنامه‌های هدفمند است. تربیت بدنی و ورزش بخش تکمیلی و جدا نشدنی از نظام‌های آموزشی می‌باشد زیرا که علاوه بر مرتفع ساختن نیازهای مختلف آموزشی، در جهت حل مشکلات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی افراد جامعه نیز نقش بسیار مهمی دارد (علائی مقدم و همکاران، ۱۴۰۰). در واقع تربیت بدنی و ورزش، بخش مهمی از برنامه‌های آموزشی مدرسه و فرایند تربیت و پرورش کودکان، نوجوانان و جوانان را تشکیل می‌دهد. تعلیم و تربیت حرکتی و ورزشی، صرفاً یک فعالیت و کنش بدنی یا جسمانی نیست و رسیدن به اهداف تربیت حرکتی و ورزشی باید به موازات پرورش کل شخصیت فرد انجام گیرد. بنابراین تربیت بدنی، بخشی از تعلیم و تربیت است که می‌کوشد با استفاده از فعالیت‌های جسمانی، حرکتی و ورزشی به جریان‌رشد و پرورش هماهنگ و متوازن کلیه جنبه‌های وجود و برخورداری از سلامتی کامل کمک نماید (راسخی، ۱۳۸۶). ضمناً از آنجا که تربیت بدنی و ورزش از قوی‌ترین نهاد‌های تأثیرگذار در فرهنگ جامعه و ملل محسوب می‌شود، بنابراین می‌توان با گسترش فعالیت‌های تربیت بدنی و ورزش در مدارس، سطح توانایی‌های جسمانی، روانی و شناختی دانش‌آموزان را افزایش و تنش‌های روانی و ناراحتی‌های جسمانی را کاهش داد (شعبانی بهار و همکاران، ۱۳۸۶).

در کشورهای توسعه‌یافته دنیا، آموزش و پرورش و باشگاه‌ها متولی ورزش پایه هستند. آن‌ها استعدادها را کشف می‌کنند و پرورش می‌دهند (فاستر و روبرتز^۱، ۲۰۱۹). امروزه نقش ورزش در سلامت جسمانی و روانی عموم بر کسی پوشیده نیست، مخصوصاً در زندگی ما شینی امروز که اغلب مردم از تحرکات کافی برخوردار نیستند و دچار فقر حرکتی شده‌اند، تربیت بدنی و ورزش می‌تواند در تأمین سلامت روانی و تندرستی نقش بسزای ایفا کند (استایلیانو و همکاران^۲، ۲۰۱۹). ورزش به‌عنوان یک پدیده اجتماعی فراگیر بهترین سازوکار تأمین سلامت جسمانی و بهداشت روانی محسوب می‌گردد و لذا سرمایه‌گذاری در آن موجب کاهش هزینه‌ها در بخش بهداشت، درمان و مراکز مبارزه با مفاسد اجتماعی و پایین آوردن سطح ناهنجاری‌های فردی و اجتماعی می‌شود. ورزش در بهره‌وری ملی نیز نقش بسزایی داشته است و متضمن تأثیر مثبت بر تولید ناخالص ملی کشور می‌باشد (ریچموند و همکاران^۳، ۲۰۲۰). هاردمن و مارشال^۴ (۲۰۰۵)، وضعیت تربیت بدنی مدارس پس از اجلاس سال ۱۹۹۹ برلین را در شش بخش سیاست ملی در تربیت بدنی، برنامه درسی تربیت بدنی، منابع مالی و مادی، محیط پیرامونی تربیت بدنی، موضوعات مربوط به پیش‌تیبانی و تدارکات و مدل‌های تربیت بدنی در مدارس مورد بررسی قرار دادند. در این پژوهش فقدان

1 Foster & Roberts
2 Stylianou et al
3 Richmond et al
4 Hardman
& Marshall

سیاست‌گذاری در تربیت بدنی ملی، عدم مراقبت از قانون و اجرای برنامه ریزیهای دقیق به طور کامل، متولیان غیر متخصص، تسهیلات دولتی ناکافی، فقدان برنامه‌های استراتژیک تأمین منابع، امکانات و تجهیزات، نگهداری، زمان تدریس و عدم حمایت مدیران و اطلاع والدین از جایگاه و اهمیت تربیت بدنی مدارس از مهمترین مشکلات تربیت بدنی در مدارس جهان است. در نظام‌های کنونی جهان، تو سعه اماکن ورزشی و ارتقای آن یکی از اهداف عمده سازمان‌های فعال و زنده است. به‌ویژه آن‌که این اهداف در نهادهایی چون سازمان تربیت‌بدنی و فدراسیون‌های ورزشی و سایر دستگاه‌های اجرایی دارای اماکن ورزشی که با اقشار مختلف مردم و سطوح بین‌المللی ارتباط دارند، نقش تعیین‌کننده دارد (ایرمانسپاه و همکاران، ۲۰۲۰). مدارس با در اختیار داشتن وقت دانش‌آموزان و تعداد نیروهای میلیونی در سنین پایه فرصت مناسبی را برای شناسایی قهرمانان دارند. در اکثر کشورهای دنیا دانش‌آموزان به‌عنوان مهره‌های ورزشی و قهرمانان آینده دیده می‌شوند تا جایی که در توصیف دورنمای آینده ورزش خود می‌گویند که قهرمانان المپیکی و جهانی آن‌ها دانش‌آموزان پشت میز نشسته مدارس هستند. برای رسیدن به این هدف بیشترین اماکن ورزشی در اختیار مدارس قرار دارد و با تخصیص بودجه‌های مناسب و تنوع در رشته‌های مختلف ورزشی، قهرمانان آینده خود را آماده مدال آوری در المپیک و میدان‌های جهانی می‌کنند. اما همه این فعالیت‌ها هنگامی دارای معنا و مفهوم هستند و به اهداف خود دست پیدا می‌کنند که در یک محیط ایمن و با تجهیزات و امکانات مناسب و استاندارد انجام گیرند همچنین موانگ و همکاران^۲ (۲۰۲۲) نیز دریافته‌اند که سرمایه‌گذاری مدرسه در آموزش معلمان برای مدیریت استعداد می‌تواند به طور قابل توجهی بر مشارکت دانش‌آموزان در ورزش تأثیر بگذارد. بایستی به‌خاطر داشت که هدف اصلی فعالیت بدنی حفظ سلامتی است و اگر یک فعالیت بدنی رویکرد اصلی تربیت بدنی را به مخاطره بیندازد ارزش و اعتبار خود را از دست می‌دهد. همچنین شمس و عرف‌زاده (۱۴۰۲) طبق گروه‌بندی کدها، یک مؤلفه اصلی و چهار زیر مؤلفه را در امر عوامل تسریع‌دهنده مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی در مدارس نشان دادند، مؤلفه اصلی شامل؛ تسریع دهنده‌ها و زیر مؤلفه‌هایی همچون همکاری با دینفعان، منابع مالی، منابع حمایتی و تشویقی و بستر سیاسی می‌باشد، علاوه براین عناصر بازاریابی ورزشی، ترویج ورزش‌های کمتر محبوب، رسانه‌های ورزشی، تبلیغات ورزشی، ورزشکاران مشهور و حمایت‌های مالی ورزشی نیز از سایر راهکارهای مؤثر در این زمینه هستند.

تحقیقات زیادی نشان می‌دهد که با وجود فواید بی‌شمار انجام فعالیت‌های بدنی، همواره این فعالیت‌ها کودکان و نوجوانان را دچار آسیب جسمانی فراوانی نموده است، به طوری که هر ساله قریب به دوپست هزار کودک در آمریکا در بخش اورژانس بیمارستان‌ها تحت درمان قرار می‌گیرند که همگی در زمین‌های بازی و ورزش آسیب دیده‌اند؛ حدود ۶۰ درصد از این آسیب‌ها مربوط به سقوط از بالای وسایل بازی و سایر آسیب‌ها ناشی از برخورد با وسایل بازی، لیه‌های تیز آن‌ها و برآمدگی‌های روی وسایل بوده است (قنبری و همکاران، ۲۰۱۸). اشخاصی که در سنین کودکی مشغول به فعالیت بدنی سازمان‌یافته می‌باشند در پویایی و توسعه‌یافتگی جامعه نقش بسزایی دارند و بیشترین توجه به ورزش پایه برای افرادی

1 Irmansyah et al

2 Mwangi et al

است که بین سنین ۶ تا ۱۸ سال قرار دارند، که این قشر از اشخاص را دانش‌آموزان تشکیل می‌دهند که در مقاطع مختلف تحصیلی شامل ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم مشغول به تحصیل می‌باشند (مصحف و همکاران، ۱۳۸۴). در همین راستا وجود مکان‌های ورزشی مناسب برای آموزش و پرورش از اولویت‌های هر جامعه‌ی توسعه‌یافته می‌باشد. قدمت درس تربیت بدنی در مدارس ایران به بیش از هفتاد سال است که اجرای آن دارای فراز و نشیب‌های فراوان بوده است که از آن جمله می‌توان به کمبود فضا، تجهیزات و نیروی انسانی اشاره کرد که البته مدارس که از حیث فضا کمبود داشته باشند بیشتر هستند (رضوی و همکاران، ۱۳۹۳). جامعه ورزشی ایران در دو دهه اخیر با وجود کاستی‌های مدیریتی، از حیث سخت‌افزاری و توسعه امکانات، به نسبت رشد خوبی داشته است، ولی به نظر می‌رسد از نظر استلزامات حقوقی، امنیتی و مدنی، آموزش‌های لازم را نداشته است. در این زمینه می‌توان گفت اگرچه رفتارهای فرهنگی در بین ملل مختلف، متفاوت است ولی داشتن مشترکات، از یک سو پدیده جهانی شدن و از سوی دیگر میزان تأثیرپذیری و تبادل فرهنگ و تجربه را تسهیل می‌کند. بنابراین می‌توانیم با استفاده از اطلاعات جهانی ورزش در همه قسمت‌های ورزشی کشور به ویژه اداره استادیوم‌ها و مجموعه‌ها و به طور کلی اماکن ورزشی راهکارهای لازم را به عمل آوریم. از جمله این اماکن، فضاهای ورزشی مدارس است. بر همین اساس در نظر گرفتن راهکارهای مدیریتی مناسب به منظور ایجاد فضای بارور هم‌الفاظ علمی و هم‌الفاظ عملی در فضاهای ورزشی مدارس کشور ضروری به نظر می‌رسد. این امر در استانداردهای فضاها، فیزیکی مدارس و تجهیزات آن‌ها با در نظر گرفتن کمبودهای فیزیکی مناسب ورزشی در جامعه و از طرفی اختصاصی بودن بیشتر اماکن یا پرهزینه بودن برخی از این اماکن ورزشی و بعضاً عدم اعتماد اولیا به فعالیت‌های ورزشی خارج از مدارس نقش این عامل را آشکارتر کرده، چرا که فعالیت بدنی کودکان و نوجوانان را اغلب به فعالیت‌های درون مدرسه محدود کرده است (اصلاخانی و همکاران، ۱۳۸۱). با این حال به دلیل عدم رعایت استانداردهای لازم، فعالیت‌های بدنی در چنین مکان‌هایی معضلاتی را ایجاد می‌کند و اغلب با ایجاد مشکلاتی موجب دوری و کناره‌گیری طولانی مدت کودکان و نوجوانان از فعالیت‌های ورزشی می‌شود که درازمدت تأثیرات جبران‌ناپذیری را وارد می‌کند. برخی از این مشکلات و موانع به راحتی توسط معلمان، مربیان و اولیای مدارس اصلاح می‌شود. از آنجاکه قشر عظیمی از جامعه را دانش‌آموزان تشکیل می‌دهند و سلامت جسمی و روحی هر جامعه ارتباط مستقیم با سلامت کودکان و نوجوانان دارد، حسین‌پور و همکاران (۱۴۰۲) طبق نتایج پژوهش نشان دادند؛ فراهم کردن شرایط بهداشتی برای برگزاری کلاس تربیت‌بدنی در مدارس مستلزم تلاش دانش‌آموزان، معلم تربیت‌بدنی، کارشناس بهداشت، کادر اجرایی مدرسه و سازمان‌های متولی در زمینه رعایت و فراهم کردن بهداشت شخصی، بهداشت عمومی، بهداشت زمین‌رزی و سازماندهی کلاس تربیت‌بدنی است تا دانش‌آموزان با اطمینان بیشتری به فعالیت ورزشی بپردازند. از این رو توجه و مطالعه فضای فیزیکی و استانداردهای فضاها و تجهیزات ورزشی موردنیاز این قشر عظیم و تعیین‌کننده جامعه اهمیت زیادی دارد. به طوری که تجهیز و تقویت این فضاها و پیشگیری از بروز صدمات و مشکلات می‌تواند علاوه بر کنترل عوارض مخرب جسمانی به‌عنوان یک عامل مثبت در اذهان اولیا و دانش‌آموزان و همسالان آن‌ها در گرایش به فعالیت‌های بدنی و ورزشی در مدارس مطرح شود (سانی و

همکاران^۱، ۲۰۱۸). تربیت بدنی و ورزش مدارس، پایه و اساس ورزش قهرمانی است و در مدارس، بایستی دانش‌آموزان با رشته‌های مختلف و حرکات پایه آشنا شوند و در مقطع متوسطه اول مهارت‌ها را کامل‌تر کنند و در دوره متوسطه دوم مورد بهره‌برداری قرار دهند و در نهایت با عضویت در رشته‌های مختلف و متنوع ورزشی به ورزش قهرمانی کشور کمک کنند، با این اوصاف طبق تحقیقات صورت گرفته در این باره، به شناسایی عوامل مؤثر بر مشارکت ورزشی در مدارس پرداخته نشده، در نهایت با طرح سوال اصلی پژوهش، به دنبال این موضوع هستیم که عوامل مؤثر بر مشارکت ورزشی دانش‌آموزان کدامند؟

روش

پژوهش حاضر بر مبنای جستجوی داده، دارای ماهیت کیفی و مبتنی بر نظریه داده‌بنیاد^۲ (روش گلیرزی) است. هدف از اجرای پژوهش حاضر شناسایی عوامل مؤثر بر مشارکت ورزشی در مدارس می‌باشد. لذا پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های کاربردی است جامعه آماری پژوهش شامل: خبرگان حوزه مدیریت ورزشی، روانشناسی و جامعه‌شناسی، مسئولین آموزش و پرورش، مدیران مدارس، کارشناسان خبره حوزه ورزش جوانان، مربیان ورزشی رده‌های سنی و معلمان ورزش مدارس؛ که مجموع به تعداد ۱۶ نفر انتخاب شدند. در گزینش نمونه‌های آماری از افرادی استفاده شد که با موضوع مورد مطالعه پژوهش ارتباط مستقیمی داشتند، بدین صورت که ابتدا سؤالات اصلی پژوهش پرسیده می‌شود و در پایان نیز از مصاحبه‌شوندگان با سؤال باز مانند فکر می‌کنید مطلبی هست که به آن در این حوزه نپرداخته‌اید؟ خاتمه می‌یافت. مدت زمان مصاحبه بین ۴۰ الی ۱۰۰ دقیقه بود که در پژوهش حاضر میانگین مصاحبه با نمونه‌ها ۶۰ دقیقه بود. ذکر این نکته ضروری است که به منظور ثبت اطلاعات حاصل از مصاحبه‌ها، علاوه بر نکته‌برداری، از دستگاه ویژه ضبط صدا نیز استفاده گردید. به دلیل مسائل اخلاقی، قبل از شروع هر مصاحبه، برای ضبط گفتگو از مصاحبه‌شوندگان اجازه گرفته می‌شد. مصاحبه در مکان مورد توافق مصاحبه‌شونده بود. تعداد ۵ نفر از مصاحبه‌شوندگان به شکل هدفمند و با توجه به شناخت تیم پژوهش و مطالعه و بررسی مقالات و پژوهش‌های علمی و تعداد ۱۱ نفر هم به شیوه گلوله برفی و با معرفی گروه اول انتخاب شدند. برای هر یک از مشارکت‌کنندگان بعد از هماهنگی زمان مصاحبه، به منظور حداکثر استفاده از اطلاعات صاحب نظران و آشنایی با کلیت موضوع و جوانب آن، نامه‌ای همراه با جزئیات و اهداف اصلی پژوهش و سؤالات مرتبط با آن توسط پست الکترونیکی یا شبکه‌های اجتماعی به مصاحبه‌شوندگان ارسال شد تا با مطالعه و آمادگی ذهنی بیشتر در مصاحبه پاسخگوی سؤالات پژوهشگر باشند. البته تغییرات لازم در سؤالات برای هر یک از مصاحبه‌شوندگان قبل و حتی حین گفتگو و با توجه به شرایط مصاحبه انجام می‌شد، در نهایت به منظور کشف جنبه‌های خاص و عمیق‌تر از عوامل مؤثر بر مشارکت ورزشی دانش‌آموزان، مصاحبه‌ها به صورت نیمه‌ساختاریافته و تا اشیاع نظری (مصاحبه شماره ۱۶) انجام شد. مراحل کدگذاری توسط نرم افزار مکس کیودا^۳ ۲۰۲۰ صورت گرفت، لذا ضمن تعیین پدیده‌محوری، کدها و مقالات استخراج شده در قالب کدباز، کدمحوری و کدگزینی جایگذاری شدند

1 Sanni et al

2 Grounded Theory

3 Maxqda 2020

(گالدینک^۱، ۲۰۰۲)، در ارتباط با بررسی روایی پژوهش چهار معیار مقبولیت، انتقال‌پذیری، تاییدپذیری و قابلیت اطمینان در پژوهش حاضر بررسی و تایید شدند؛ بدین منظور برای اعتبار از منابع موجود، ارسال متن مصاحبه، کدهای استخراج‌شده برای برخی از شرکت‌کنندگان در پژوهش ارسال و از نظرات آنان استفاده شد. به منظور انتقال‌پذیری، از طریق مستندسازی برای دیگر محققین، گزارش جمعیت‌شناختی، تجربه نمونه‌ها و گزارش محیط پژوهش استفاده شد. به منظور قابلیت اعتماد، از درصد توافق بین دو کدگذار استفاده شد و درصد توافق طبق جدول زیر ۸۶٪ گزارش شد.

$$۱۰۰ \times \frac{۲ \times \text{تعداد توافقات}}{\text{تعداد کل کدها}} = \text{درصد پایایی}$$

جدول ۱. نتایج بررسی پایایی دو کدگذار

شماره مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	تعداد عدم توافقات	درصد پایایی
۳	۳۳	۱۴	۷	۸۴/۸۴٪
۶	۳۴	۱۵	۷	۸۸/۲۳٪
۱۲	۳۰	۱۳	۶	۸۶/۶۶٪
کل	۹۷	۴۲	۲۰	۸۶/۵۷٪

یافته

در این بخش، مجموعه اطلاعات نمونه‌های شرکت‌کننده در پژوهش در جدول شماره ۲ ارائه شده است. این جدول شامل اطلاعات جنسیت، تخصص و سمت نمونه‌های پژوهش می‌باشد.

جدول ۲. اطلاعات مشارکت‌کنندگان در پژوهش

خبرگان	سمت / تخصص	جنسیت
۱	عضو هیئت علمی گروه مدیریت ورزشی	مرد
۲	عضو هیئت علمی گروه مدیریت ورزشی	مرد
۳	عضو هیئت علمی گروه مدیریت ورزشی	مرد
۴	عضو هیئت علمی گروه مدیریت ورزشی	زن
۵	عضو هیئت علمی گروه جامعه‌شناسی	مرد
۶	عضو هیئت علمی گروه روانشناسی ورزشی	مرد
۷	معاونت پرورشی و تربیت‌بدنی آموزش و پرورش	مرد
۸	معاون اداره ورزش و جوانان	مرد
۹	مدیران اجرایی وزارت ورزش و جوانان	مرد
۱۰	مدیر مدرسه	زن
۱۱	مدیر مدرسه	مرد
۱۲	معلم ورزش رسمی آموزش و پرورش	مرد

جنسیت	سمت / تخصص	خبرگان
مرد	معلم ورزش رسمی آموزش و پرورش	۱۳
مرد	مربی ورزشی رده‌های سنی پایه	۱۴
مرد	مربی ورزشی رده‌های سنی پایه	۱۵

در ادامه با توجه به محورها و جریان فرایند مصاحبه‌ها، هر یک از مقوله‌ها، مفاهیم و کدهای استخراج شده شرح داده می‌شود:

شرایط علی مشارکت ورزشی دانش‌آموزان

شرایط علی، شرایطی هستند که سبب ایجاد و نیاز به توسعه پدیده محوری می‌شوند. لازم به ذکر است که در مرحله کدگذاری باز تعداد ۶۲ کد شناسایی شده‌اند، کدها و مفاهیم شرایط علی در جدول ۳ نمایش داده شده است.

جدول ۳. کدها و مفاهیم شرایط علی مشارکت ورزشی دانش‌آموزان: رویکرد کیفی

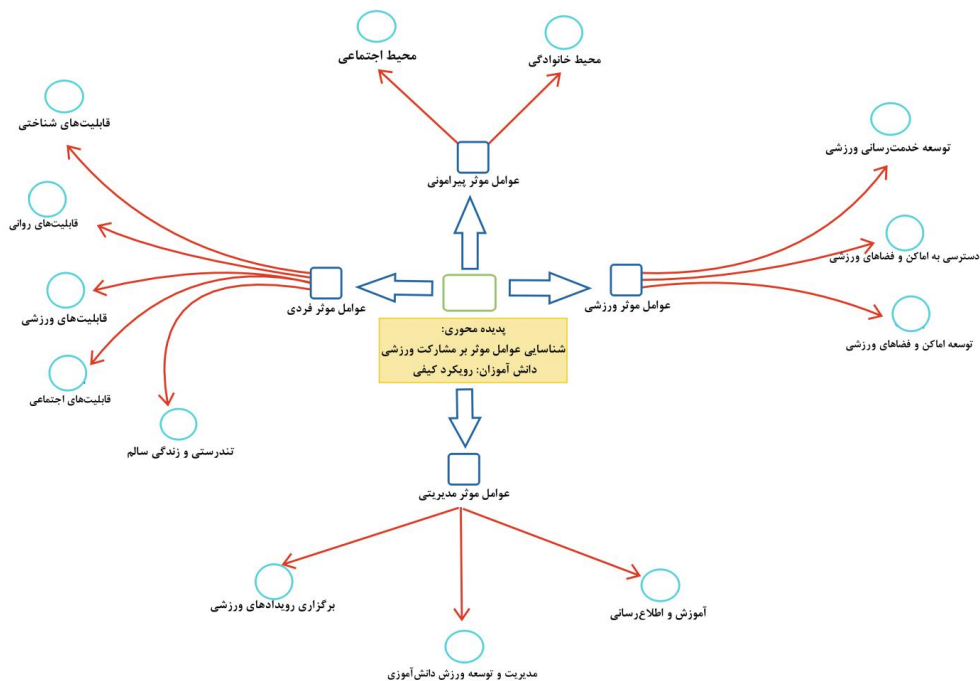
مقوله کلی	مفهوم	کد
محیط خانوادگی	عادات ورزشی خانواده	وجود ورزشکاران حرفه‌ای در خانواده، اقوام و آشنایان
		دانش و آگاهی از فواید ورزش و مشارکت ورزشی
		وجود مربی و فارغ‌التحصیلان تربیت بدنی و علوم ورزشی در خانواده، اقوام و آشنایان
		برادر یا خواهر ورزشکار
محیط اجتماعی	برنامه‌های ورزشی و فرصت‌های پرداختن به ورزش در مدرسه برخورداری از سطح استانداردی از درآمد در خانواده	دوستان ورزشی
		وجود ورزشکاران برجسته و قهرمان در شهر و محل زندگی
		تیم‌های ورزشی فعال در لیگ‌های کشوری در رشته‌های ورزشی مختلف
		اعتماد به نفس برای رقابت‌های ورزشی
قابلیت‌های روانی	هیجان و تخلیه انرژی با ورزش شادکامی و دوری افسردگی سطح پایین استرس و اضطراب زندگی دوری از رفتارهای پرخطر عزت نفس خودکارآمدی	تیم‌های ورزشی فعال در لیگ‌های کشوری در رشته‌های ورزشی مختلف
		اعتماد به نفس برای رقابت‌های ورزشی
		هیجان و تخلیه انرژی با ورزش
		شادکامی و دوری افسردگی
قابلیت‌های ورزشی	سطح پایین استرس و اضطراب زندگی دوری از رفتارهای پرخطر عزت نفس خودکارآمدی	سطح پایین استرس و اضطراب زندگی
		دوری از رفتارهای پرخطر
		عزت نفس
		خودکارآمدی
عوامل مؤثر بر مشارکت ورزشی دانش‌آموزان	آمادگی جسمانی متوسط و مطلوب آمادگی حرکتی برای اجرای فعالیت‌های ورزشی چابکی، هماهنگی و انعطاف‌پذیری متوسط و مطلوب برخورداری از وجهه اجتماعی	آمادگی جسمانی متوسط و مطلوب
		آمادگی حرکتی برای اجرای فعالیت‌های ورزشی
		چابکی، هماهنگی و انعطاف‌پذیری متوسط و مطلوب
		برخورداری از وجهه اجتماعی

مقوله کلی	مفهوم	کد
قابلیت‌های اجتماعی	قابلیت‌های اجتماعی	افزایش توانایی و بهبود تصویر شخصی
		توانایی رهبری و هدایت دیگران
تندرستی و زندگی سالم	تندرستی و زندگی سالم	پذیرش بیشتر از سوی جامعه و هم‌نوعان
		توسعه و رشد شخصیت ورزشی
		زندگی سالم و پویا
قابلیت‌های شناختی	قابلیت‌های شناختی	مدیریت وزن و شاخص‌های سلامتی
		افزایش طول عمر
		رشد خلاقیت و نوآوری با ورزش
دسترسی به اماکن و فضاهای ورزشی	دسترسی به اماکن و فضاهای ورزشی	افزایش خودپنداره‌های ورزشی
		ادارک از موفقیت ورزشی
		وجود تجهیزات و امکانات ورزشی در مدارس
توسعه اماکن و فضاهای ورزشی	توسعه اماکن و فضاهای ورزشی	دسترسی آسان و مناسب به اماکن و فضاهای ورزشی برای پوشش برنامه‌های ورزشی
		در اختیار بودن اماکن و فضاهای ورزشی در ساعات مختلف در طول هفته برای دانش‌آموزان
		پیش‌بینی فضاها و تجهیزات ورزشی کافی در سطح شهر برای دانش‌آموزان
توسعه خدمات رسانی ورزشی	توسعه اماکن و فضاهای ورزشی	تغییر کاربری زمین‌های بالاستفاد به فضاهای ورزشی برای مدارس
		توسعه همکاری‌های خیرین ورزشی با آموزش و پرورش و مدارس
		تنوع اماکن و تجهیزات ورزشی از لحاظ اجرای رشته‌های ورزشی
مدیریت و توسعه ورزش دانش‌آموزی	توسعه خدمات رسانی ورزشی	جذابیت بصری اماکن و تجهیزات ورزشی
		استاندارد بودن ابعادی اماکن و تجهیزات ورزشی
		توجه به بهداشت و خدمات مناسب در اماکن ورزشی
برگزاری رویدادهای ورزشی	مدیریت و توسعه ورزش دانش‌آموزی	وجود امنیت و کاهش خطرهای احتمالی در اماکن و فضاهای ورزشی
		مربیان مجرب و تعدد رشته‌های ورزشی
		برنامه‌ریزی افزایش میزان ساعات ورزش دانش‌آموزان در طول ایام هفته
برگزاری رویدادهای ورزشی	برگزاری رویدادهای ورزشی	وجود قوانین و بخش‌نامه‌ها به منظور الزام شرکت در برنامه‌های ورزشی
		همکاری و هماهنگی مدیران و مسئولین ورزشی آموزش و پرورش با هیئت‌های ورزشی و سایر نهادهای متولی ورزش
		تهیه شاخص‌های ارزیابی و کنترل وضعیت بدنی و ورزشی دانش‌آموزان در مدارس و گزارش آن به مسئولین ورزشی آموزش و پرورش
برگزاری رویدادهای ورزشی	برگزاری رویدادهای ورزشی	معلمین آشنا با رشته‌های ورزشی و تاکید مدیران و مسئولین مدرسه به ورزش
		توسعه فرآیندهای استعدادیابی در مدارس و همکاری با فدراسیون‌های ورزشی
		حمایت متولیان ورزش از توسعه و مشارکت ورزش دانش‌آموزی
برگزاری رویدادهای ورزشی	برگزاری رویدادهای ورزشی	برنامه‌ریزی‌های گسترده و متنوع برای برگزاری مسابقات ورزشی در رشته‌های مختلف ورزشی در مدارس و بین مدارس
		مختلف ورزشی در مدارس و بین مدارس
		برگزاری پرشور رویدادهای ورزشی دانش‌آموزی با حضور افراد مطرح ورزشی

مقوله کلی	مفهوم	کد
		مراسم افتتاحیه و اختتامیه و معرفی چهره‌های برتر ورزشی
		توسعه رقابت‌های ورزشی در سطح استانی و ملی در رشته‌های ورزشی
		پیشبینی جوایز نفیس برای مربیان، تیم‌ها و افراد برتر رقابت‌ها
		برگزاری سمینارها و کنگره‌های علمی در مورد توسعه مشارکت ورزشی در مدارس
		چاپ کتب و مجلات علمی گسترده در ارتباط با ورزش، تندرستی و اهمیت آن برای دانش‌آموزان
		آموزش رشته‌های ورزشی و تعدد برنامه‌های ورزشی در شبکات تخصصی ورزش
		افزایش حمایت از طرح‌های پژوهشی با محوریت مشارکت ورزشی دانش‌آموزان در دستگاه‌های ذی‌ربط
		افزایش آشنایی دانش‌آموزان با اوقات و فراغت ورزشی
		برگزاری نمایشگاه‌های ورزشی به مناسبت هفته تربیت‌بدنی و ورزش برای دانش‌آموزان

آموزش و اطلاع‌رسانی

با استناد به نتایج کدبندی محوری و مفاهیم مشترک بین مقوله‌های مورد نظر ۱۳ مفهوم به نام‌های محیط خانوادگی، محیط اجتماعی، قابلیت‌های روانی، قابلیت‌های ورزشی، قابلیت‌های اجتماعی، تندرستی و زندگی سالم، قابلیت‌های شناختی، دسترسی به اماکن و فضاهای ورزشی، توسعه اماکن و فضاهای ورزشی، توسعه خدمات‌رسانی ورزشی، مدیریت و توسعه ورزش دانش‌آموزی، برگزاری رویدادهای ورزشی و آموزش و اطلاع‌رسانی در امر شناسایی عوامل مؤثر بر مشارکت ورزشی دانش‌آموزان شناسایی شد. مدل عوامل مؤثر بر مشارکت ورزشی دانش‌آموزان در مدارس در شکل ۱ نمایش داده شده است. شرایط علی، ضرورت‌های پدیده محوری است، که در واقع باتوجه به این مطالب و اجرای آن مشارکت ورزشی دانش‌آموزان بیش از پیش محقق خواهد شد.

نمودار ۱. شناسایی عوامل مؤثر بر مشارکت ورزشی دانش آموزان: رویکرد کیفی

بحث و نتیجه گیری:

هدف کلی از انجام این پژوهش شناسایی عوامل مؤثر بر مشارکت ورزشی دانش آموزان: رویکرد کیفی می‌باشد. بر اساس نتایج تحلیل داده‌های کیفی حاصل از مصاحبه، الگوی مشارکت ورزشی دانش آموزان در مدارس در قالب ابعاد ۴گانه، شامل: عوامل مؤثر پیرامونی (۲ مفهوم)، عوامل مؤثر فردی (۵ مفهوم)، عوامل مؤثر ورزشی (۳ مفهوم) و عوامل مؤثر مدیریتی (۳ مفهوم) می‌باشد. نتایج به دست آمده از مفاهیم به شرح: ۱۳ مفهوم به نام‌های محیط خانوادگی، محیط اجتماعی، قابلیت‌های روانی، قابلیت‌های ورزشی، قابلیت‌های اجتماعی، تندرستی و زندگی سالم، قابلیت‌های شناختی، دسترسی به اماکن و فضاهای ورزشی، توسعه اماکن و فضاهای ورزشی، توسعه خدمات‌رسانی ورزشی، مدیریت و توسعه ورزش دانش‌آموزی، برگزاری رویدادهای ورزشی و آموزش و اطلاع‌رسانی در امر شناسایی عوامل مؤثر بر مشارکت ورزشی دانش‌آموزان شناسایی شدند. عوامل تأثیرگذار پیرامونی بر مشارکت ورزشی دانش‌آموزان، عواملی هستند که بر پدیده مرکزی تأثیر می‌گذارند، این عوامل تأثیرگذار مشتمل بر دو مفهوم اصلی؛ محیط خانوادگی و محیط اجتماعی می‌باشد. نتایج همسو با یافته‌های عبدی و همکاران (۱۴۰۱)، نيمروزی و صحنه (۱۳۹۹) و رحمتی و همکاران (۱۳۹۷) می‌باشد. عبدی و همکاران (۱۴۰۱) طبق نتایج پژوهش نشان دادند، عوامل نگرشی، رفتاری، فنی، فرهنگی و محیطی از عوامل مؤثر بر ایجاد رفتارهای پایدار در خصوص مشارکت ورزشی می‌باشند. همچنین نيمروزی و صحنه (۱۳۹۹) در تحقیقی نشان دادند پاسخگویان، بیشترین تشویق به فعالیت‌های ورزشی را از سوی اعضای

خانواده، دوستان، همسایه‌ها و فامیل دریافت می‌کردند. علاوه بر این رحمتی و همکاران (۱۳۹۷) در تحقیقی نتایج نشان دادند که فرایند مشارکت ورزشی ورزشکاران، در وهله اول به‌طور کلی با جامعه‌پذیری ورزشی آغاز می‌شود. از طریق فرایند جامعه‌پذیری و میزان حمایت‌های دریافتی مختلف، فرایند مشارکت ورزشی اولیه آغاز می‌شود. در مرحله بعد، با استمرار مشارکت ورزشی، هویت ورزشی ورزشکاران شکل می‌گیرد (عبدی و همکاران، ۱۴۰۱). در همین راستا، با توجه به نقشی که هویت ورزشی در بازتعریف ورزشکاران در جامعه دارد، تعهد ورزشی نیز شکل می‌گیرد. همچنین، فشارهای ساختاری و اجتماعی نقش تعیین‌کننده‌ای در فرایند جامعه‌پذیری ورزشی، هویت ورزشی، تعهد ورزشی و مشارکت ورزشی ورزشکاران ایفا می‌کنند. به طور کلی تحقیقات مذکور در مورد مزایای مشارکت ورزشی مربوط به کلاس درس نیز بیان می‌دارد که عوامل فردی یا سطح خرد (تقاضای ورزشی) به عنوان عوامل فردی تعریف می‌شوند که مستقیماً به مشارکت ورزشی مربوط می‌شود.

عوامل تأثیرگذار فردی بر مشارکت ورزشی دانش آموزان، عواملی هستند که بر پدیده مرکزی تأثیر می‌گذارند، این عوامل تأثیرگذار مشتمل بر پنج مفهوم اصلی؛ تندرستی و زندگی سالم، قابلیت‌های روانی، قابلیت‌های ورزشی، قابلیت‌های اجتماعی و قابلیت‌های شناختی می‌باشد. نتایج همسو با یافته‌های؛ وریتمن (۲۰۱۷) و هاپکینز^۱ و همکاران (۲۰۲۲) می‌باشد. هاپکینز و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهشی نبود امکانات بازی کافی در موسسات آموزشی و همچنین در سطح جامعه، شرکت دختران جوان را در ورزش و فعالیت‌های بدنی دشوار می‌کند. همچنین یافته‌های مطالعه حاکی از آن بود که گفتمان‌های فرهنگی، یعنی مشارکت زنان در ورزش باعث می‌شود زنانگی آنها کمتر شود. وریتمن (۲۰۱۷) در پژوهش خود طبق نتایج نشان می‌دهد که مشارکت ورزشی در مدرسه با پیشرفت تحصیلی، ادراک مثبت از تصویر بدنی و عزت نفس ارتباط معناداری دارد. همچنین یافته‌ها نشان می‌دهد که ورزش مدرسه ممکن است چندین پیامد مورد علاقه مددکاران اجتماعی را ارتقا دهد. تحقیقات گسترده منجر به توصیه‌های واضحی در مورد سطح مشارکت منظم در فعالیت بدنی مورد نیاز برای تولید مزایای سلامتی شده است چراکه توصیه‌های مرتبط با سلامتی خاص برای کودکان و نوجوانان، متفاوت از بزرگسالان است، برای افراد ۵ تا ۱۷ ساله توصیه می‌شود که حداقل ۶۰ دقیقه در روز فعالیت‌های متوسط یا شدید انجام دهند. حفظ منظم این سطح از فعالیت توسط کودکان و نوجوانان می‌تواند منجر به افزایش آمادگی جسمانی، کاهش چربی بدن، پروفایل‌های خطر بیماری‌های قلبی عروقی و متابولیک مطلوب، افزایش سلامت استخوان‌ها و کاهش علائم افسردگی و اضطراب شود.

عوامل تأثیرگذار ورزشی بر مشارکت ورزشی دانش آموزان، عواملی هستند که بر پدیده مرکزی تأثیر می‌گذارند، این عوامل تأثیرگذار مشتمل بر سه مفهوم اصلی؛ دسترسی به اماکن و فضاهای ورزشی، توسعه اماکن و فضاهای ورزشی و توسعه خدمت‌رسانی ورزشی می‌باشد. نتایج همسو با یافته‌های؛ سیاوشی و همکاران (۱۴۰۲) و موانگ و همکاران (۲۰۲۲) می‌باشد. سیاوشی و همکاران (۱۴۰۲) طبق نتایج تحقیق نشان دادند، در میان عوامل توسعه مشارکت دانش آموزان در زنگ تربیت بدنی عوامل ساختاری و زیرساخت‌ها و عوامل تعاملات اجتماعی در بالاترین رتبه و عوامل اجرایی مدرسه و آگاهی‌های ورزشی پایین‌ترین رتبه را دارا می‌باشند؛ لذا مدیران ارشد در آموزش و پرورش به زیرساخت‌های ورزش مدارس توجه بیشتری داشته باشند

و برای بالا بردن تعاملات دانش‌آموزان به انجمن‌های داخل مدارس توجه بیشتری داشته باشند. علاوه بر این موانگ و همکاران^۱ (۲۰۲۲) در تحقیقی طبق نتایج نشان دادند که سرمایه‌گذاری مدرسه در آموزش معلمان برای مدیریت استعداد می‌تواند به طور قابل توجهی بر مشارکت دانش‌آموزان در ورزش در مدارس تأثیر بگذارد. زیرساخت‌های ورزشی به عنوان امکانات، خدمات و تاسیسات اساسی در خدمت سازمان‌های ورزشی، کاربران ورزشی و سایر اعضای جامعه تعریف می‌کنیم که فرصت‌های بیشتری را برای همه برای شرکت در ورزش برای اهداف تفریحی، آموزشی یا رقابتی فراهم می‌کند. زیرساخت‌های ورزشی شامل امکانات ورزشی (سالن‌های ورزشی، زمین‌های ورزشی، زمین‌های بازی و استخرهای شنا) و برنامه‌های ورزشی (که توسط باشگاه‌های ورزشی، ارائه‌دهندگان تجاری و شهری اداره می‌شوند) است. برخی از مطالعات همچنین شامل مناطق پارک و مناطق تفریحی مشابه در تحقیقات خود می‌شوند، زیرساخت‌های ورزشی نقش مهمی در پیش‌بینی مشارکت ورزشی ایفا می‌کنند، حتی اگر این به نوع ورزش و امکانات بستگی داشته باشد، مشارکت ورزشی بیشتر زمانی تجربه می‌شود که افراد به امکانات ورزشی دسترسی داشته و از استفاده از آنها احساس رضایت کنند.

عوامل تأثیرگذار مدیریتی بر مشارکت ورزشی دانش‌آموزان، عواملی هستند که بر پدیده مرکزی تأثیر می‌گذارند، این عوامل تأثیرگذار مشتمل بر سه مفهوم اصلی؛ مدیریت و توسعه ورزش دانش‌آموزی، برگزاری رویدادهای ورزشی و آموزش و اطلاع‌رسانی می‌باشد. نتایج همسو با یافته‌های؛ محسنی چلک (۱۴۰۱)، موانگ و همکاران (۲۰۲۲) و آیزاوا و همکاران (۲۰۲۳) می‌باشد. موانگ و همکاران^۲ (۲۰۲۲) در تحقیقی طبق نتایج نشان دادند که سرمایه‌گذاری مدرسه در آموزش معلمان برای مدیریت استعداد می‌تواند به طور قابل توجهی بر مشارکت دانش‌آموزان در ورزش در مدارس تأثیر بگذارد. آیزاوا و همکاران (۲۰۲۳) نیز طبق یافته‌های پژوهش خود نشان دادند نقش کلیدی مدارس در افزایش مشارکت ورزشی از طریق اعمال نفوذ در برگزاری هرچه بیشتر رویدادهای ورزشی به توسعه و مشارکت ورزشی دانش‌آموزان کمک می‌کند. برای سازمان‌دهندگان این رویدادها، این مطالعه اهمیت توسعه یک مشارکت مستمر با مدارس را برای اجرای سیاست بلندمدت برای تأثیر رویدادهای ورزشی بر مشارکت ورزشی را برجسته می‌کند. همچنین محسنی چلک (۱۴۰۱) در تحقیقی خود نشان دادند که مؤلفه‌های مشارکت پایدار در ورزش دانشجویی شامل؛ عنصر آگهی، روابط عمومی، صحنه‌گذاری، تبلیغ، خرده فرهنگ، طبقه اجتماعی، خدمات و منابع و مدیریت مشارکت می‌باشد و این مؤلفه‌ها در قالب سه بعد ترویج، زیرساخت‌های اجتماعی و فرهنگی و مدیریت توسعه قابل طبقه بندی است. مربیان می‌توانند با یافتن فرصت‌هایی برای آموزش درس‌های مهم برای کمک به رشد شخصیت، بر پیشرفت تحصیلی، مهارت‌های زندگی و ورزش دانش‌آموزان تأثیر بگذارند. این عامل به قدری قابل توجه است که به عنوان یکی از راه‌های اصلی بهره‌مندی مدارس از ورزش است، در واقع به جای کاهش هزینه‌های بودجه در ورزش جوانان، مدارس باید در توسعه مربیان سرمایه‌گذاری کنند، دسترسی دانش‌آموزان را بهبود بخشند و افزایش دهند، در حالی که ورزش جوانان ممکن است به عنوان نهادی مجزا از آموزش دیده شود، با همکاری مشترک، آنها می‌توانند تجربه رشدی جامعی را برای دانش‌آموزان ورزشکار فراهم کنند. در نهایت پیشنهاد می‌شود: باتوجه اثرگذاری خانواده و جامعه بر مشارکت ورزشی دانش‌آموزان، تدابیری از سوی سازمان‌های متولی ورزش و

1 Mwang et al

2 Mwang et al

3 Aizawa et al

آموزش و پرورش مبنی بر افزایش آگاهی‌های ورزشی با بهره‌گیری از همایش‌ها و جلسات توجیهی صورت گیرد، همچنین باتوجه اثرگذاری عوامل فردی، تدابیری از سوی سازمان‌های متولی ورزش و آموزش و پرورش مبنی بر آشنایی با رشته‌های ورزشی در زنگ ورزش، توسعه ادارک دانش‌آموزان از ورزش و آشنایی با سبک زندگی سالم صورت گیرد. علاوه براین باتوجه اثرگذاری عوامل ورزشی، تدابیری از سوی سازمان‌های متولی ورزش و آموزش و پرورش در جهت توسعه و ساخت اماکن ورزشی در بخش‌های مختلف شهر (جانمایی بنا)، ارائه ناوگان حمل و نقل عمومی و اهمیت و توجه به پارامترهای زیبایی شناختی نظیر رنگ، نور، پاکیزگی و... را در دستور کار خود قرار دهند. همچنین پیشنهاد می‌شود باتوجه اثرگذاری عوامل مدیریتی، تدابیری از سوی سازمان‌های متولی ورزش و آموزش و پرورش در جهت حمایت از طرح‌های پژوهشی ورزش محور، افزایش برگزاری کارگاه‌ها و سمینارهای علمی مشارکت ورزشی و توسعه راهبردها و قوانین حمایتی در جهت برگزاری هرچه بیشتر و بهتر مسابقات ورزشی بپردازند.

منابع:

۱. ا. صلاتخانی، محمدعلی؛ واجارگاه، کورش؛ قلعه‌نوعی، علیرضا. (۱۳۸۱). مقایسه دیدگاه‌های مدیران، معلمان تربیت بدنی و دانش‌آموزان درباره جایگاه و وضعیت کمی و کیفی اجرای درس تربیت بدنی در مدارس راهنمایی و متوسطه. حرکت، ۱۲(۴)، ۵-۱۸.
۲. حسین پور، اسکندر، گودرزی، چرخاب، قاسمی، & ارسطو. (۱۴۰۲). شاخص‌های بهداشتی برگزاری حضوری درس تربیت بدنی مدارس در دوره کرونا. نشریه فرهنگ و ارتقاء سلامت، ۱(۵)، ۶۷-۸۲.
۳. راسخی، مهدی. (۱۳۸۶). بررسی نقش مدیران مدارس در توسعه و تعمیم ورزش آموزشگاه‌های استان آذربایجان شرقی. حرکت، - (پیاپی ۳۱)، ۷۱-۸۶.
۴. رحمتی، محمد مهدی، علیخواه، فردین، شادمنفعت، سیده معصومه، & کبیری، سعید. (۱۳۹۷). مدل‌سازی معادلات ساختاری: عامل‌های مؤثر بر فرایند مشارکت ورزشی. پژوهش در ورزش تربیتی، ۶(۱۵)، ۲۲۳-۲۴۶.
۵. رضوی، سید محمد حسین؛ روحانی، زهرا؛ قنبری فیروز آبادی، علیرضا. (۱۳۹۳). تحلیلی بر عوامل مؤثر در ارتقای جایگاه درس تربیت بدنی در مدارس. پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۱۰(۱۹)، ۶۹-۸۰.
۶. سیاوشی، محمد، فرازبانی، فاتح، & سعادت شورک حاجی، مریم. (۱۴۰۲). طراحی مدل توسعه مشارکت دانش‌آموزان متوسطه شهر مشهد در زنگ تربیت بدنی. مطالعات آموزش علوم ورزشی، ۱(۲)، ۶۷-۷۶.
۷. شعبانی بهار، غلامرضا؛ عرفانی، نصرالله؛ بختیار، زهرا. (۱۳۸۶). نظر سنجی و نیاز سنجی از دانش‌آموزان در خصوص درس تربیت بدنی در مدارس متوسطه شهرستان ملایر در سال تحصیلی ۸۴-۸۳. فصلنامه حرکت، ۳۳(۳)، ۱۶۴-۱۵۳.
۸. عبدی، کاملیا، رنجبری، شسیدا، حمایت طلب، & عبدالله. (۱۴۰۱). ارائه مدل عوامل مؤثر بر ایجاد رفتارهای پایدار مشارکت ورزشی دانش‌آموزان. مطالعات روان‌شناسی ورزشی، ۱۱(۴۲)، ۴۱-۵۸.
۹. علائی مقدم، عباس؛ نادری نسب، مهدی؛ علیدوست قهفرخی، ابراهیم؛ بی‌نیاز، سید عباس. (۱۴۰۰). ارائه مدل ورزش و تربیت بدنی در تمدن نوین اسلامی ایرانی. نشریه مدیریت ورزشی، ۹(۲۲۰۵۹)، ۱۰.
۱۰. علائی مقدم، عباس؛ نادری نسب، مهدی؛ علیدوست قهفرخی، ابراهیم؛ بی‌نیاز، سید عباس. (۱۴۰۰). ارائه مدل ورزش و تربیت بدنی در تمدن نوین اسلامی ایرانی. نشریه مدیریت ورزشی، ۹(۲۲۰۵۹)، ۱۰.
۱۱. فرحناز شمس، شهرام عرفوف زاد، (۱۴۰۲). عوامل تسریع دهنده مشارکت دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مدارس ایران، نشریه مطالعات جامعه‌شناختی در ورزش، ۳(۲)، ۲۲۶-۲۳۸.
۱۲. فیروزی، منصور؛ رضوی، محمدحسین، فرزانه، فرزام. (۱۳۹۱). بررسی چالش‌ها و مشکلات رشته‌های مدال آور دو و میدانی، قایقرانی و شنای ایران. پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۸(۱۵)، ۳۷-۶۶.
۱۳. محسنی چلک، محمد حسین، امامی، فرشاد، قربانی، محمدحسین، & طریقی، رسول. (۱۴۰۱). واکاوی عوامل مؤثر بر مشارکت پایدار در ورزش دانشجویی. پژوهش در ورزش تربیتی، ۱۰(۲۶)، ۱۹۶-۱۷۳.
۱۴. مصحف، هایده؛ و عابدی، محمدرضا؛ بهرامی، فاطمه. (۱۳۸۴). بررسی تاثیر مشاوره شغلی به شیوه نگره یادگیری اجتماعی و شغل‌گزینی کرام بولتز بر تغییر نگرش کارآفرینانه در دانش‌جویان دانشگاه اصفهان. اندیشه‌های نوین تربیتی، ۱(۴)، ۴۹-۶۶.

۱۵. نیمروزی، نوروز، & صحنه. (۱۳۹۹). بررسی مقایسه‌ای مشارکت ورزشی بانوان در استان گلستان. فصلنامه علمی-پژوهشی زن و جامعه، ۱۱(۴۳)، ۳۲۳-۳۳۸.

16. Aizawa, K., Orr, M., Inoue, Y., Nagazumi, J., & Yoshida, M. (2023). Leveraging sport events for sustainable sport participation: how schools contribute to sport development through events. *European Sport Management Quarterly*, 23(3), 662-682.
17. Canadian Fitness & Lifestyle Research Institute. (2014). Barriers to children's participation in physical activity. Bulletin 14, Section E. 84-112. https://www.cflri.ca/res_page/7.
18. Foster, D., & Roberts, N. (2019). Physical education, physical activity and sport in schools. <https://dera.ioe.ac.uk/33549/1/SN06836.pdf>
19. Ghanbari, H., Shetabbushehri, N., Shafiniya, P., & Mehralizadeh, Y. (2018). Pathology of Physical Education and School Sports by Applying Three Dimensional Model. *Research on Educational Sport*, 6(15), 139-160 .
20. Goulding, C. (2002). Grounded theory: A practical guide for management, business and market researchers.
21. Griggs, G. (2018). Investigating provision and impact of the primary Physical Education and Sport Premium: a West Midlands case study. *Education 3-13*, 46(5), 517-524 .
22. Hardman, Ken & Marshall, J. (2005). Physical education in schools in european context: Charter principles, promises and implementation realities. 10.4135/9781446215876.n2
23. Hopkins, C. S., Hopkins, C., Kanny, S., & Watson, A. (2022). A Systematic Review of Factors Associated with Sport Participation among Adolescent Females. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(6), 3353.
24. Irmansyah, J., Lumintuarso, R., Sugiyanto, F. X., & Sukoco, P. (2020). Children's social skills through traditional sport games in primary schools. *Jurnal Cakrawala Pendidikan*, 39(1), 39-53 .
25. Israel, E. A., & Precious, A. (2022). Factors Associated With Sport Development Among Secondary School Students in Ondo State, Nigeria. *Asian Education*, 2022, 4-4 .
26. Israel, E. A., & Precious, A. (2022). Factors Associated With Sport Development Among Secondary School Students in Ondo State, Nigeria. *Asian Education*, 2022, 4-4 .
27. Kanters, A., Bocarro, J., Edwards, M., Casper, J., & Floyd, F. (2013). School Sport Participation Under Two School Sport Policies. *Annals of Behavioral Medicine*. 45:113–21. Doi: 10.1007/s12160-012-9413-2.

28. Marshall, J.J. (2018). Worldwide survey of the state and status of school. *European Physical Education Review*, 6(3), 203-229. <https://doi.org/10.1177/1356336X000063001>.
29. Mwangi, M. T., Kigo, J., & Owiti, B. (2022). THE IMPACT OF INVESTMENT IN SPORTS TEACHERS TRAINING ON PUPILS' PARTICIPATION IN SPORTING ACTIVITIES IN PUBLIC PRIMARY SCHOOLS IN KENYA. *European Journal of Education Studies*, 9(3).
30. Richmond, S. A., Donaldson, A., Macpherson, A., Bridel, W., van den Berg, C., Finch, C. F., ... & Emery, C. A. (2020). Facilitators and barriers to the implementation of iSPRINT: a sport injury prevention program in junior high schools. *Clinical journal of sport medicine*, 30(3), 231-238 .
31. Sanni, D. M., Ede, C., & Fashina, A. A. (2018). A study on the effects of inadequate sport equipment and facilities on sports development and academic performance in primary schools: a case study of Bwari area council of Abuja-Nigeria. *SPC Journal of Education*, 1(1), 4-8.
32. Shariati, M., Salsali, S., Moeinirad, S., & Nikravan, F. (2012). The study of problems & barriers of female students for the sport participation in Mashhad city. *Procedia-social and behavioral sciences. World Conference on Learning, Teaching & Administration*. 31:28-30. Doi:10.1016/j.sbspro.2011.12.011.
33. Sofo, H., Lee, J., Chow, R., & Sin, L. (2016). Barriers to Physical Education in China's Basic Schools. *Physical Education and Sport Pedagogy*. 4(21): 386- 406.
34. Stylianou, M., Hogan, A., & Enright, E. (2019). Youth sport policy: The enactment and possibilities of 'soft policy' in schools. *Sport, Education and Society*, 24(2), 182-194.
35. Wretman, C. J. (2017). School sports participation and academic achievement in middle and high school. *Journal of the Society for Social Work and Research*, 8(3), 399-420.